

Kohtla-Järve Linnavalitsus
Keskallee 19
30395 Kohtla-Järve
Ida-Virumaa

3.12.2024 nr 9.5-2.2/24-25/13/17

**Kohtla-Järve Lasteaia Kakuke
haldusjärelevalve õiendi kinnitamine**

Koolieelse lasteasutuse seaduse § 28 lõigete 1 ja 3 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Kohtla-Järve Lasteaia Kakuke haldusjärelevalve õiendi.
2. Lasteaia pidajal Kohtla-Järve Linnavalitsusel esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaidi Maask

õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaekspert

Koopia: eha.karus@kjl.v.ee; kakuke@kjl.v.ee

KOHTLA-JÄRVE LASTEAIA KAKUKE HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Kohtla-Järve Lasteaed Kakuke (edaspidi *lasteaed*) on Kohtla-Järve Linnavalitsuse (edaspidi *pidaja*) hallatav koolieelne lasteasutus aadressil Lehola 14, 31025 Kohtla-Järve, Ida-Virumaa maakond.
2. Haldusjärelevalvet teostati Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi *HTM*) õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi 30.08.2024 korralduse nr 9.5-2.2/24-25/13/1 „Haldusjärelevalve algatamine Kohtla-Järve Lasteaias Kakuke“ alusel.
3. Järelevalves oli vaatluse all, kuidas lasteaias on korraldatud eestikeelne õppe- ja kasvatustegevus ning kuidas see võimaldab lastel alustada õpinguid eestikeelses koolis; missuguseid metoodikaid ja õppematerjale kasutatakse eesti keele õpetamisel; kas õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise koolitusi; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ja eesti keele oskuse tase vastavad nõuetele.
4. Järelevalvet õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdid Kaidi Maask ja Inna Mikli.
5. Järelevalve algas 22.10.2024.
6. Järelevalves vesteldi lasteaia pidaja esindaja, direktori kohusetäitja (edaspidi *direktor*), õpetajate ja hoolekogu esindajatega, tutvuti lasteaia õppekeskkonna ja dokumentatsiooniga ning vaadeldi õppe- ja kasvatustegevusi, võrreldi lasteaia dokumentatsioonis kajastatud andmeid tegeliku olukorra ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Kohtla-Järve Lasteaed Kakuke on Kohtla-Järve linnas tegutsev munitsipaallasteaed, mis võimaldab koolieast noorematele lastele hoitu ja alushariduse omandamist. Lasteaias on 2024/2025. õppeaastal neli rühma, kus on kokku 58 last ning kaheksa õppe- ja kasvatusala töötajat.

Lasteaial on kehtiv arengukava ning sisehindamist on läbi viidud regulaarselt. Igal aastal on direktor koostanud ülevaate õppeaasta tegevuskavas sõnastatud eesmärkide saavutamisest ja tegevuste läbiviimisest. Direktori kehtestatud sisehindamise korras on välja toodud põhimõtted, kuidas koostatakse iga-aastast sisehindamise vahearuanne ja koondaruanne, nendest

põhimõtetest on sisehindamisel lähtunud.

Lasteaia õppekava põhiosa vastab kehtestatud nõuetele, kuid täiendamist vajavad õppekava sisuosas lapse arengu hindamise ja arenguveestluste korraldus. Õppekava lisad tuleb korrastada ning nõuetekohaselt kinnitada. Lasteaias on sõimerühm, liitrühm ja kaks aiarühma.

Õppe- ja kasvatustegevuste igapäevane dokumenteerimine on toimunud nõuetekohaselt. Lasteaias kasutatakse õppe- ja kasvatustöö andmete dokumenteerimiseks e-lasteaia infosüsteemi ELIIS (edaspidi *ELIIS*), milles õpetajad kajastavad igapäevaseid tegevusi ning analüüsisid tehtut. Laste arengu hindamiseks kasutatakse tabeleid, mida täidetakse kaks korda aastas. Igal aastal on koostatud koolivalmiduskaardid lastele, kes lõpetavad lasteaia ning asuvad õppima kooli. Arenguveestlusi ei ole dokumenteeritud ning puudub selgus, kas kõikide vanematega on arenguveestlused iga-aastaselt läbi viidud.

Lasteaias töötab väikese koormusega logopeed, teisi tugiteenuseid ei pakuta. Erivajadusega lapsi on EHISe andmetel 13, nõustamiskomisjoni otsus on koostatud neljale lapsele. Peamiselt vajavad lapsed logopeedi, aga mõned lapsed ka eripedagoogi teenust.

Lasteaia kaheksast õppe- ja kasvatusala töötajast vastavad kvalifikatsiooninõuetele viis, nõuetele ei vasta kolme õpetaja ehk 50% õpetaja kvalifikatsioon. Kõik rühmades töötavad õpetajad räägivad eesti keelt emakeelena.

OLUKORRA KIRJELDUS

Kohtla-Järve Lasteaed Kakuke võimaldab koolieast noorematele lastele hoidu ja alushariduse omandamist. Lasteaias on 2024/2025. õppeaastal kokku neli rühma, ühes on lapsed vanuses 1–3, teises 2–4, kolmandas 4–5 ning neljandas rühmas vanuses 5–6 eluaastat. Kokku on lasteaias 58 last ning kaheksa õppe- ja kasvatusala töötajat¹. Lasteaia eripärana on õppekavas välja toodud, et lasteaed on väike ja sõbralik, tagab lapsele parima õpikeskkonna ning seal tegeletakse terviseedenduse ja tervisliku eluviisi kujundamisega.

Alates 2024/2025. õppeaastast on lasteaias vahetunud kõik rühmaõpetajad ning tööle on asunud uus juht, direktori kohusetäitja, kes juhib kahte Kohtla-Järve lasteaeda. Varasemalt lasteaias töötanud kaks eesti keele õpetajat on asunud tööle rühmaõpetajatena, ülejäänud neli õpetajat on kõik uued.

1. Lasteaia arengu planeerimine

1.1. Koolieelse lasteasutuse seaduse² (edaspidi *KELS*) kohaselt peab lasteasutus koostama järjepideva arengu tagamiseks koostöös hoolekogu ja pedagoogilise nõukoguga lasteasutuse arengukava ning arengukava kinnitamine³ peab toimuma lasteasutuse pidaja sätestatud korras. Arengukavas esitatakse tegevuskava kolmeks aastaks⁴. Lasteaial on pidaja poolt kinnitatud⁵ arengukava, mis on kooskõlastatud pedagoogilises nõukogus⁶ ja hoolekogus⁷.

¹ EHIS, 22.10.2024.

² KELS, § 9¹ lg 1.

³ KELS, § 9¹ lg 3.

⁴ KELS, § 9¹ lg 2 p 2.

⁵ Kohtla-Järve Linnavalitsuse 15.08.2023. a määrus nr 8 „Kohtla-Järve Lasteaia Kakuke arengukava õppeaastateks 2023–2026 kinnitamine“.

⁶ Pedagoogilise nõukogu 29.05.2023 koosoleku protokoll nr 1-4/3.

⁷ Hoolekogu 13.06.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/4.

Arengukava on koostatud aastateks 2023–2026. Dokumendis on antud ülevaade hetkeolukorrast ning on sõnastatud eesmärgid uueks arengukava perioodiks. Arengukava tegevuskavas on välja toodud eesmärgid ja tegevused eesmärkide täitmiseks ning on määratud vastutajad. Eesmärgid on üldised ning tegevused, mis on planeeritud, on pigem igapäevased, mis on vajalikud lasteaia toimimiseks, nt lasteaia tegevust reguleerivate dokumentide regulaarne ülevaatamine, muutmine ja põhiväärtustega vastavusse viimine, töökordade ja ametijuhendite täiendamine. Õppe- ja kasvatusprotsessis on eesmärgina sõnastatud, et tagatakse kvaliteetne eestikeelne haridus, mis annab piisava keeleoskuse, et jätkata õpinguid eesti keeles järgmisel haridustasemel. Tegevusi, mida selle eesmärgi täitmiseks tehakse, on välja toodud üks: tutvustatakse eesti traditsioone ja kultuuri ning eesti keele õpe toimub keeleõpet toetavas keskkonnas. Õpetajate selgituste kohaselt õpetavad nad lapsi eesti keeles ning eraldi tegevusi ei tee. Direktor ei osanud nimetada arengukava tegevuskavast konkreetseid tegevusi, mida tehakse eesti keele õppimiseks, viitas eesti traditsioonide ja kultuuri tutvustamisele ning täpsustas, et lasteaias toimuvad traditsioonilised üritused, nt isadepäev, mardi- ja kadripäev, jõulud.

Sisehindamine

1.2. KELS⁸ kohaselt analüüsitakse lasteasutuse sisehindamisel õppe- ja kasvatusetegevust ja juhtimist ning hinnatakse nende tulemuslikkust. Lasteasutuse sisehindamise läbiviimise korra kehtestab direktor⁹.

Direktor on sisehindamise korra kehtestanud¹⁰. Sisehindamise korra kohaselt esitab direktor igal aastal pidajale lasteaia olukorrast ülevaate, mis on koostatud õppeaasta sisehindamise tulemuste põhjal, ning kolme aasta tulemuste kohta sisehindamise raporti. Sisehindamise korra lisana on välja toodud tegevused, mida iga-aastaselt sisehindamises tehakse. Sisehindamise korrast on lähtutud.

1.3. KELS¹¹ kohaselt koostab lasteasutus sisehindamise aruande vähemalt üks kord kolme õppeaasta jooksul. Aruandes tuleb välja tuua lasteasutuse tugevused ja parendusvaldkonnad. Sisehindamise aruanne kooskõlastatakse hoolekogu ja pidajaga ning aruande kinnitab direktor.

Direktor on kinnitanud sisehindamise aruande käskkirjaga¹². Aruande on kooskõlastanud lasteasutuse pidaja¹³ ja hoolekogu¹⁴.

Vastavalt seadusele¹⁵ on lasteaias sisehindamist viidud läbi kõikides valdkondades. Viimane sisehindamise aruanne on koostatud perioodi 2018–2021 kohta. Hiljem ei ole pikema perioodi aruannet koostatud ja nimetatud aruanne oli aluseks arengukava koostamisel. Tegelikult on enne uue arengukava kinnitamisest möödunud kaks õppeaastat ning arengukavast ei nähtu, et sisehindamise vahearuandeid oleks kasutatud arengukava koostamisel. Pidaja sõnul on nimetatud sisehindamise aruanne 2018–2021 olnud aluseks kehtiva arengukava koostamisel. Järelevalves esitatud sisehindamise aruandes 2018–2021 on kajastatud rahuloluküsitluste tulemuste kokkuvõtet ning on välja toodud, et lastevanemate rahulolu lasteaiaga on kõrge. Sama selgus ka 2021. aastal riiklikust rahuloluküsitlusest. Direktor ei osanud selgitada, kas

⁸ KELS, § 24² lg-d 1, 2.

⁹ KELS, § 24² lg 2.

¹⁰ Direktori 30.08.2018 käskkiri nr 1-2/59.

¹¹ KELS, § 24² lg 3.

¹² Direktori 14.01.2022 käskkiri nr 1-2/04 „Lasteaia Kakuke sisehindamise aruande kinnitamine“.

¹³ Sisehindamise aruanne 2018-2021, kooskõlastatud Kohtla- Järve Linnavalitsuses 14.01.2022.

¹⁴ Hoolekogu 05.11.2021 koosoleku protokoll nr 1-6/1.

¹⁵ KELS, § 24² lg 1.

peale viimast rahulolu-uuringut on toimunud küsitlusi ning mis nendest on selgunud.

1.4. Sisehindamise vahearuanes¹⁶, mida lähtuvalt sisehindamise korrast koostatakse igal õppeaastal, on välja toodud õppeaasta jooksul tehtud tegevused, mis lähtuvad arengukava valdkondadest. Vahearuanne 2022–2023 annab ülevaate õppe- ja kasvatustegevusest ja majanduslikust seisust. Vahearuanes on välja toodud, et õpetajad ja õpetaja abid on asunud õppima eesti keelt ning soovivad sooritada vastava taseme keeleeksameid. Pidaja sõnul esitab lasteaed aruandes ülevaate arengukava täitmisest, sisehindamise hetkeseisust ja üleminekust eestikeelsele õppele.

Järelevalves esitatud 2022/2023. õppeaasta vahearuanes on välja toodud laste arvud rühmades ning koolieelikute koolitee jätkamine erinevates koolides. Suurem enamus lõpetajatest asus 2023. aastal õppima venekeelses koolis. Möödunud, 2023/2024. õppeaasta vahearuanne ei ole veel koostatud. Pidaja sõnul esitab lasteaed lõppenud õppeaasta vahearuanne novembrikuus või hiljemalt detsembrikuu alguses.

Lasteaia õppeaasta tegevuskava

1.5. Määruse¹⁷ kohaselt on lasteasutuse tegevuskava lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alane dokument, mille kinnitab direktor enne õppeaasta algust ja mille täitmise kindlustab lasteasutuse direktor¹⁸. Direktor esitas lasteasutuse 2024/2025. õppeaasta tegevuskava ja kinnitamise käskkirja¹⁹. Pedagoogiline nõukogu on eelnevalt tegevuskava koosolekul arutanud, selgus koosoleku protokollist.

1.6. Lasteasutuse tegevuskavas määratletakse lasteasutuse ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes lasteasutuse arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise õppeaasta sisehindamise tulemustest²⁰. Lisaks määratletakse lasteasutuse arengukava valdkondadest tulenevalt eesmärgid, tegevused, vastutajad ja tähtajad²¹.

Järelevalves esitatud õppeaasta tegevuskavas ei ole välja toodud õppeaasta eesmärke. Õppeaasta tegevuskava on koopia arengukavast, kõik valdkonna eesmärgid ja tegevused on arengukavast võetud ning mitmed tegevused on juba eelmise õppeaasta seisuga tehtud. Direktori sõnul on eesmärgid välja toodud valdkondade juures. Järelevalves esitatud õppeaasta tegevuskava ei anna ülevaadet, millised on selle õppeaasta eesmärgid ja tegevused ning kuidas toimub õppekava ja arengukava täitmine.

1.7. Ettepanek direktorile

Uue arengukava koostamisel lähtuda kogu eelmise perioodi sisehindamise tulemustest ning vajadusel koostada täiendav sisehindamise aruanne, mis kajastaks kogu uuele arengukavale eelnevat perioodi.

1.8. Ettekirjutus pidajale

Koostada õppeaasta tegevuskava, lähtudes haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määruse nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 4 lõikest 1. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.

¹⁶ Direktori 07.12.2023 käskkiri nr 1-2/83.

¹⁷ Haridus- ja Teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg-d 1, 2 ja 4.

¹⁸ Haridus- ja Teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg 3.

¹⁹ Direktori 30.08.2024 käskkiri nr 1-2/41.

²⁰ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg 1.

²¹ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 4 lg 2.

2. Õppekava õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

2.1. KELS²² sätestab, et õppekava on lasteasutuse õppe- ja kasvatustöö alusdokument ja lasteasutus koostab selle koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava (edaspidi *KLRÕK*) alusel. Lasteasutuse õppekava (edaspidi *õppekava*) kinnitab direktor pedagoogilise nõukogu ettepanekul, kuulates ära hoolekogu arvamuse²³.

Direktor esitas lasteaias õppekava, mis on kinnitatud direktori käskkirjaga²⁴ ning kooskõlastatud hoolekogus²⁵ ja pedagoogilises nõukogus²⁶.

2.2. Õppekava vastab üldandmetelt kehtestatud nõuetele, kuid vajab täiendamist alapunktis 7, milles on kajastatud lapse arengu hindamist ja arenguestluste läbiviimist. Lapse arengu hindamise ja arenguestluste läbiviimise põhimõtted vajavad täiendamist ning pedagoogilise nõukogu otsust ja kokkulepet, kuidas lapse arengut hinnatakse ning arenguestlust korraldatakse.

Lasteaias on viimase aasta jooksul vahetunud kõikide rühmade meeskonnad, ainult kahes rühmas on tööl üks eelmisel õppeaastal samas lasteaias töötanud õpetaja.

Lasteaed on liitunud mitmete programmidega ning õppekavas on lahti kirjutatud, kuidas programmides osaletakse ning mida igapäevaselt tehakse. Tervist edendavate lasteaedade programmi tegevused on planeeritud kuukavadesse ning lõimitud igapäevastesse tegevustesse. Rühmade kuukavadest nähtus, et tervise edendamisega tegeletakse. Õppekava kohaselt on kaks rühma liitunud „Kiusamisest vabaks“ programmiga, üks rühm 2013. ja teine 2016. aastal. Direktori sõnul ei ole ta teadlik, kas ja kuidas selle programmi metoodikat rühmades kasutatakse. Pidaja lisas, et järgmisel kuul on toimumas koolitus ning õpetajad saavad minna täpsemalt kuulama, kuidas nimetatud programmi oma töös kasutada.

Õppekavas on rühmade päevakava alapunktis välja toodud, et lastele võimaldatakse vähemalt üks kuni kaks tundi puhkeajaga valikuvõimalusega une ja muu vaikse tegevuse vahel. Vestlusest direktoriga selgus, et lapsel on võimalik vaikselt vaadata raamatuid, panna kokku puslet või voolida, kuid enamuse lapsi siiski magab puhkeajal.

Esitatud õppekaval on mitmed lisad, nt lisa 9 „Arenguestluste küsimustik lapsevanemale“, mis on venekeelne. Arenguestluste alapunktis on viidatud lisale 9 kui arenguestluste kokkuvõttele. Selgitasime, et küsimustik ei ole kokkuvõtte vorm, vaid abistav materjal arenguestluste läbiviimisel. Direktor esitas 12.10.2024 täiendava dokumendi õppekava lisa 9 kohta, mis sisaldas arenguestluste kokkuvõtte vormi ja eestikeelset küsimustikku lapsevanemale. Järelevalves kohapeal ei osanud direktor öelda, kas õppekava lisad on kinnitatud koos õppekava üldosaga käesoleva aasta augustis. Õppekava alapunktis 7.3.1 on nimetatud, et koolivalmiduse hindamine toimub lapse arengu analüüsimise põhjal, lisa 10. Nimetatud lisa 10 on lühikokkuvõtte, mida laps peab oskama/teadma enne kooliminekut, kuid kogu see info, mida laps peab oskama/teadma, on kirjas õppekava alapunktides 5 ja 6. Sellest tulenevalt ei ole lisa 10 sellisel kujul vajalik.

2.3. Iga rühm koostab õppeaastaks tegevuskava, mis lähtub lasteaias õppekavast ning aasta tegevuskavast. Õppekavas on kirjas, et rühmade tegevuskavad koostatakse arvutis. Õppekava

²² KELS, § 16 lg 1.

²³ KLRÕK, § 2 lg 3.

²⁴ Direktori 30.08.2024 käskkirj nr 1-2/42.

²⁵ Hoolekogu 29.08.2024 koosoleku protokoll nr 1-6/4.

²⁶ Pedagoogilise nõukogu 29.08.2024 koosoleku protokoll nr 1-4/4.

kohaselt kooskõlastatakse rühma tegevuskava direktoriga ning direktor kinnitab selle. Järelevalve ajal olid rühmade tegevuskavad kooskõlastamata. Õpetajate sõnul koostavad nad õppeaasta tegevuskava oma tööarvutis ning selle õppeaasta tegevuskavad on valmis, kuid ei ole direktorile esitatud. Direktor nõustus, et ta ei ole rühmade tegevuskavu näinud ning need on kinnitamata, kuigi juhi sõnul peavad rühmade õppeaasta tegevuskavad olema valmis õppeaasta alguseks. Järelevalve ajal esitati kõikide rühmade õppeaasta tegevuskavad.

Rühma tegevuskava täitmise kohta koostavad õpetajad õppeaasta lõpus dokumendi pealkirjaga „Ülevaade rühma õppeaasta tegevusest“, milles analüüsitakse õppeaasta eesmärkide täitmist, õppekasvatustööd, osalemist konkurssidel ja näitustel ning lapse arengu hindamist, tehakse kokkuvõtte põhiväärtustest ja rühma väärtustest. Eelmise õppeaasta rühmade tegevuskavad olid õpetajatel analüüsitud ning kokkuvõtted direktorile esitatud.

Rühmade moodustamine ja töökorraldus

2.4. KELS²⁷ järgi sõimerühmas võib laste arv olla kuni 14, lasteaiarühmas kuni 20, liitrühmas kuni 18. KELS²⁸ kohaselt on sõimerühmas kuni kolmeaastased lapsed, aiarühmas kolme kuni kuueaastased ning liitrühmas sõime- ja lasteaiarühmaealised lapsed. Järelevalve ajal²⁹ oli lasteaias kokku 58 last ja moodustatud oli neli liitrühma, kuid lähtuvalt laste vanusest ei olnud ükski rühm liitrühm. Ühes rühmas olid 1,5–3aastased lapsed, ja ülejäänud rühmades vastavalt 3–6aastased lapsed. Tegemist on sõime- ja aiarühmadega, liitrühmade moodustamiseks ei ole alust.

Pidaja sõnul peab praegune direktor olukorda hindama, sest pidajale teadaolevalt pidid lasteaeda tulema mitmed pered, kellel on erineva vanusega lapsed ning see tingis eelmise direktori soovi luua liitrühmi, et õed-vennad oleksid ühes rühmas. Järelevalve ajal direktor kontrollis rühmade koosseise ning kinnitas käskkirjaga rühmad³⁰. Alates 6. novembrist 2024 töötavad lasteaias sõimerühm, liitrühm ja kaks aiarühma.

2.5. Lasteaia rühmades vastab täiskasvanute ja laste suhtarv nõuetele³¹. Kahes rühmas töötatakse meeskonnana – õpetaja, abiõpetaja ja õpetaja abi. Kahes rühmas on kaks õpetajat ja õpetaja abi. Rühmameeskonnad töötavad kattuva tööaja alusel, st kogu meeskond on tööal kattuva tööajaga kell 11.00–14.00, ja osalevad koos nt jalutuskäikudel, väljasõitudel.

2.6. KELS³² kohaselt on lasteasutusel tegevus- ja päevakava, mille koostamisel arvestatakse koolieelse lasteasutuse riikliku õppekavaga ning selle paikkonna, kus lasteasutus asub, kultuurilise omapära ja rahvatraditsioonidega. Tegevus- ja päevakava peab kinnitama lasteasutuse direktor. Direktor esitas tegevus- ja päevakava³³, mis on kehtestatud üheks õppeaastaks. Päevakava on koostatud iga rühma kohta.

Õppe- ja kasvatustegevuse dokumenteerimine

2.7. Määruse³⁴ järgselt on õppe- ja kasvatustegevuse päevik lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse dokument, milles määratletakse andmed rühma laste ja nende vanemate ning õppe- ja kasvatustegevuse kohta ühel õppeaastal. KLRÕK³⁵ kohaselt esitatakse rühma õppe-

²⁷ KELS, § 7 lg 1

²⁸ KELS, § 6.

²⁹ EHS, 22.10.2024.

³⁰ Direktori kt 06.11.2024 käskkiri nr 1-2/51.

³¹ KELS, § 20 lg 6.

³² KELS, § 16 lg 4.

³³ Direktori 29.08.2024 käskkiri nr 1-2/35 „Lasteaia päevakava 2024 – 2025. õa. kinnitamine“

³⁴ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 5 lg 1.

³⁵ KLRÕK, § 7 lg 3.

ja kasvatustegevuse kavandamisel kavandatava perioodi (nädal, kuu vm) eesmärgid, temaatika, õppesisu ja -tegevused. Lasteasutuse õppekavas on reguleeritud õppe- ja kasvatustegevuste dokumenteerimine, mis toimub ELIISis ja mis vastas nõuetele³⁶.

Õpetajate sõnul täidavad nad ELIISI igapäevaselt. Päeva tegevused kantakse päevikusse sama päeva õhtuks. Järelevalves nähtus, et õpetajad teevad regulaarselt sissekandeid ning analüüsivad päeva tegevusi. Kõik sissekanded olid tehtud eesti keeles. Lisaks on ELIISis kõikide rühmade kuuplaanid, mille alusel rühmad töötavad.

Lasteaias ei ole kasutatud muid ELIISi võimalusi, st peale igapäevase päeviku täitmise ja kuuplaani ei olnud muud andmed e-päevikus kajastatud, samas annab ELIIS nt võimaluse koostada õppeaasta analüüsi ja kokkuvõtteid ning täita ka arenguvestluste kohta kokkuvõtteid, kuid seda võimalust ei ole lasteaias kasutatud.

Õppe- ja kasvatustegevuste vaatlemine

2.8. Järelevalves vaadeldi rühmaõpetajate poolt läbi viidud õppe- ja kasvatustegevusi kolmes rühmas. Direktor andis õpetajatele tagasisidet läbiviidud tegevuse kohta ja analüüsis nähtud tegevustest lähtuvalt. Direktori sõnul käib ta rühmades iga päev, kui ta lasteaias viibib. Varasemalt ei ole direktor õpetajate tegevusi vaadelnud.

Rühmaruumid olid kujundatud eestikeelsetena: olemas olid erinevad pildid ja plakatid, kõik eestikeelsed. Laste tööd olid vaatamiseks rühma koridoris, aga ka rühmaruumis. Iga rühmaruum oli kujundatud omanäoliselt ning laste vanusest lähtuvalt. Riiulitel olid eestikeelsed raamatud, erinevad mängud ja mänguasjad, mis olid asetatud lapse kõrgusele. Lastele kättesaadavalt olid riiulitel erinevad vahendid käelisteks tegevusteks. Õuealal olid atraktsioonid ja õues mängimiseks sai kasutada erinevaid vahendeid. Õuesõpet viiakse lasteaias läbi regulaarselt teemast lähtuvalt ja selleks on loodud vastav keskkond, kus lapsed saavad tegutseda ja uurida. Kevadel saavad lapsed koos õpetajatega tehapeenraid ja kasvatada aedvilju.

Vanemate sõnul on lastaia õuealal liiga vähe mänguasju, võiks olla rohkem. Ettepanekuid on juhtkonnale tehtud ning oodatakse, et võimalusel saavad õuealad paremaks.

Õpetajad kasutasid tegevustes eesti keelt. Õpetaja abi aitas last vajadusel, kui laps ei mõistnud öeldut, vene keeles. Tegevused olid lapsest lähtuvalt läbi viidud ning mängulised. Lapsi julgustati vastama eesti keeles, kuigi peamiselt kasutasid lapsed vastamisel üksikuid sõnu. Õpetajad märkasid laste püüdlusi ning tunnustasid. Vaadeldud rühmades said lapsed aru eestikeelsetest korraldustest ja küsimustest. Ühes rühmas õpetaja pakkus küsimusele koheselt ka valikvastuseid, kuigi oleks võinud anda aega veidi mõelda. Lausete moodustamise ja eneseväljendamisega tuleb veel tegeleda, nõustusid õpetajad. Lapsed kippusid pikemaid lauseid moodustama ainult vene keeles.

2.9. Ettekirjutus pidajale

Tagada lasteasutuse õppekava vastavus Vabariigi Valitsuse 29.05.2008. a määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ §-le 2, lähtudes käesoleva õiendi punktis 2.2 toodud selgitustest. Täitmise tähtaeg: 01.02.2025.

³⁶ Haridus- ja teadusministri 31.08.2011. a määrus nr 44 „Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“, § 5 lg 3.

3. Lapse arengu hindamine ja toetamine

Lapse arengu hindamise korraldus

3.1. Lapse arengu hindamine on osa igapäevasest õppe- ja kasvatusprotsessist³⁷, lasteasutuse õppekavas tuleb sõnastada lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas analüüsimise ja hindamise korraldus³⁸. Lasteaia õppekava kohaselt viivad õpetajad lapse arengu hindamiseks läbi vaatlusi kindla plaani alusel, lapsi jälgitakse nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka pedagoogi poolt suunatud tegevustes. Lasteaia õppekavas on kehtestatud, et õpetajad peavad täitma kaks korda õppeaastas lapse arengu hindamise tabelit ELIISis. Õppekava lisana on kinnitatud ka lapse arengu hindamise tabelid. Direktori ja õpetajate sõnul on uued arengu hindamise tabelid eesti keeles. Direktor ei olnud teadlik, kas augustis 2024 on kinnitatud ka uued arengu hindamise tabelid. Eelnevatel aastatel on kasutatud venekeelseid arengu hindamise tabeleid, mis ei ole koostatud ELIISi keskkonnas. Järelevalves selgus, et tegelikult ei ole lapse arengu hindamise tabeleid ELIISis ning õpetajad täidavad neid paber kandjal.

KLRÕKi³⁹ kohaselt on lapse arengu hindamise aluseks eeldatavad üldoskused ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade tulemused. Õppekava lisana kinnitatud arengu hindamise tabelid on kahes keeles ning koostatud kõikidele vanusegruppidele.

Järelevalves leidis kinnitust, et arengu hindamise tabeleid kasutatakse kaks korda õppeaastas, sügisel ja kevadel. Lapse- või rühmapõhiseid arengu hindamise kokkuvõtteid lasteaias tehtud ei ole. Õpetajad selgitasid, et arengu hindamise tabel on aluseks kevadel peetaval arenguveestlusel, kuid eraldi kokkuvõtet ei ole tehtud.

Arenguveestlused

3.2. Määruse⁴⁰ järgi viib pedagoog lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks vähemalt üks kord õppeaastas lapsevanemaga läbi arenguveestluse, mis annab tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest ning selgitab lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes. Lapse arengu hindamise ja arenguveestluse tulemus dokumenteeritakse⁴¹.

Lasteaia õppekavas on sõnastatud, et lapsevanemaga viiakse läbi arenguveestlus, kus lapsevanemale antakse tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest ning vanem esitab oma seisukohti ja ootusi lapse arengu suhtes ning lepatakse kokku mõlema osapoole edasised tegevused, et lapse arengut toetada.

Arenguveestluste läbiviimise korda eraldi lasteaias koostatud ei ole. Hoolekogu esindajate sõnul on arenguveestlusi tehtud kevadel ning õpetaja on rääkinud arenguveestlusel lapse arengu hindamisest ja näidanud täidetud arenguhindamise tabelit.

Järelevalves ei saanud tutvuda arenguveestluste dokumentidega, sest neid ei ole lasteaias koostatud. Direktor ei teadnud, kui paljude lastevanematega on arenguveestlusi tehtud.

Rühmades oli laste arengumappides vanemate täidetud venekeelseid küsimustikke, kuid mitte arenguveestluste kokkuvõtteid.

Koolivalmiduse hindamine

3.3. KELSis⁴² kohaselt annab lasteasutus õppekava läbinule välja koolivalmiduskaardi, milles

³⁷ KLRÕK, § 24 lg 2.

³⁸ KLRÕK, § 2 lg 4 p-d 4.

³⁹ KLRÕK, § 24 lg 3.

⁴⁰ KLRÕK, § 24 lg 6.

⁴¹ KLRÕK, § 24 lg 7.

⁴² KELS, § 16 lg 5.

on kirjeldatud lapse arengu tulemused. Vanem esitab koolivalmiduskaardi kooli, kus laps asub täitma koolikohustust.

Lasteaia õppekavas on välja toodud koolivalmiduskaardi vajaduse ja koostamise üldised põhimõtted ning koolivalmiduskaardi vorm, mida lasteaias kasutatakse.

Järelevalves nähtus, et koolivalmiduskaardid olid täidetud paberil. Eelmisel õppeaastal täideti kuus koolivalmiduskaarti. Järelevalves vaadati kõiki kaarte, need olid täidetud sarnaselt ning kaartide põhjal lapsed üksteisest ei erinenud. Õpetajate sõnul osalevad lapse koolivalmiduskaardi koostamisel kõik õpetajad, kes on lapse arenguga seotud, ja logopeed.

Tugiteenuste tagamine

3.4. KELS⁴³ kohaselt tagatakse vajaduse korral lapsele logopeedi ja eripedagoogi või muu tugiteenus, mille rakendamiseks loob võimalused lasteasutuse pidaja ning mille rakendamist korraldab direktor. Lasteaias töötab 0,25 koormusega logopeed, kes alustas tööd septembrikuu lõpus. Kohapealse järelevalve läbiviimise ajaks ei olnud logopeed veel lastega tegelema asunud. Eripedagoogi teenust lasteaias ei osutata, kuigi EHISes on märgitud, et kaks last seda teenust vajavad. Direktori sõnul ei ole talle teada, kui palju on veel toevajadusega lapsi, kuigi õpetajad on viidanud, et rühmades on lapsi, kes vajavad eripedagoogi või logopeedi teenust.

Erivajadustega lapsed

3.5. KELS⁴⁴ tulenevalt peavad pedagoogid jälgima lapse arengut ja toimetulekut lasteasutuses ning vajaduse korral kohandama õppe- ja kasvatustegevust lapse erivajaduse järgi. KLRÕKi⁴⁵ kohaselt peab õppekava kajastama õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ühe osana erivajadustega laste õppe- ja kasvatustegevuse korraldust.

Lasteaia õppekavas on kirjeldatud pedagoogide tegevused erivajadustega laste puhul, nt lapse erivajaduse märkamine, koostöö lapsevanemate ja teiste õpetajatega, tugiteenuste pakkumine, vajadusel tugivõrgustiku moodustamine. Järelevalve tulemusel saab öelda, et lasteaias õppekavas väljatoodud põhimõtteid on järgitud, kuid tugispetsialistide abi on vähene ning täiendavalt tuleb erivajadustega laste väljaselgitamisega tegeleda.

Neljal lapsel on nõustamismeeskonna otsus, kõik lapsed vajavad tasandusrühma ning kolm last eripedagoogi tuge kahel päeval nädalas. Logopeedilist tuge vajavad kõik neli last, kellel on nõustamismeeskonna otsus. Ühelegi nimetatud lapsele ei ole koostatud individuaalset arenduskava. KLRÕKi⁴⁶ kohaselt koostavad rühma pedagoogid õppeaasta alguses koostöös logopeedi/eripedagoogi jt spetsialistidega ning lapsevanemaga lapsele individuaalse arenduskava ning vähemalt üks kord õppeaastas tehakse kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest.

EHISe andmetel on hariduslike erivajadustega lapsi 13, kõik nad vajavad kõneravi ning neile on EHISe andmetel kõneravi tagatud. Järelevalves kohapeal selgus, et kõneravi ei ole kõigile lastele tagatud. Ühele lapsele on märgitud vajadus eripedagoogi osas, kuid seda teenust ei ole tagatud. Direktori sõnul ei ole teenust tagatud, sest eripedagoogi lasteaias ei tööta.

3.6. Ettekirjutused pidajale

3.6.1. Tagada individuaalsete arenduskavade koostamine hariduslike erivajadustega lastele, kellele on kooliväline nõustamismeeskond andnud vastavad soovitusel, lähtudes Vabariigi

⁴³ KELS, § 14 lg 2.

⁴⁴ KELS, § 14 lg 1.

⁴⁵ KLRÕK, § 2 lg 4 p 5.

⁴⁶ KLRÕK, § 8 lg 3.

Valitsuse 29.05.2008. a määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 8 lõikest 3. Täitmise tähtaeg: 01.03.2025.

3.6.2. Viia vähemalt üks kord õppeaastas kõigi lapsevanematega lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks läbi arenguveestlus, lähtudes käesoleva õiendi punktis 3.2 toodud selgitustest ja Vabariigi Valitsuse 29.05.2008. a määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ § 24 lõikest 6. Täitmise tähtaeg: 01.07.2025.

3.6.3. Tagada eripedagoogi teenuse osutamine, lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 14 lõikest 2 ja käesoleva õiendi punktis 3.4. toodud selgitustest. Täitmise tähtaeg: 01.03.2025.

4. Õppe- ja kasvatusala töötajad

Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

4.1. Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust seaduses⁴⁷ toodud nõuetele ning võrreldi EHISesse kantud andmeid⁴⁸ ja õppeasutuses kohapeal olevaid kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente. Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli lasteaias kokku kaheksa: kuus õpetajat, logopeed ja direktori kohusetäitja. Kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele viiel õppe- ja kasvatusala töötajal (direktoril, logopeedil ja kolmel õpetajal). Kvalifikatsiooninõuded on täitmata kolmel rühmaõpetajal, kvalifikatsiooninõuetele mittevastavate õpetajatega on sõlmitud tähtajalised töölepingud üheks aastaks. Lasteaias on täitmata kaks ametikohta: muusika- ja liikumisõpetaja. Direktori sõnul viivad liikumistegevusi läbi rühmaõpetajad. Muusikaõpetaja leidmiseks on välja kuulutatud konkurss ning õpetajat otsitakse.

Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel.

- 1) Lasteaiaõpetaja (koormus 1,0), kutsekeskharidus. Puudub kõrgharidus, tähtajaline tööleping 17.09.2024–31.08.2025.
- 2) Lasteaiaõpetaja (koormus 1,0), keskharidus. Puudub kõrgharidus, tähtajaline tööleping 09.09.2024–31.08.2025.
- 3) Lasteaiaõpetaja (koormus 1,0), keskeriharidus. Puudub kõrgharidus, tähtajaline tööleping 12.08.2024–11.08.2025.

Seadusest⁴⁹ tulnevalt peab lasteasutuses töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogide arv olema piisav, et tagada õppekavas määratud õppe- ja kasvatusstegevuse eesmärkide täitmine ning lapse üldoskuste ja arengu eeldatavate tulemuste saavutamine. Lasteaias töötavatest õpetajatest vastab kvalifikatsioonile 50%. Õppeasutuses ei ole piisavalt kvalifikatsiooninõuetele vastavaid õpetajaid.

4.2. Seaduse⁵⁰ kohaselt korraldab lasteasutuse direktor õpetajate, õppealajuhataja ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute vaba ametikoha täitmiseks konkursi, mille läbiviimise korra kinnitab direktori ettepanekul hoolekogu. Järelevalves esitati direktori kinnitatud kord⁵¹, mille on kehtestanud ka hoolekogu⁵². Direktoril ei ole vajadust oma käskkirjaga nimetatud korda kehtestada, sest see on hoolekogu ülesanne.

Järelevalves tutvuti korraldatud konkursside protokollidega. Konkursid olid läbi viidud lähtuvalt konkursi korrast ning protokollitud korrektselt.

⁴⁷ KELS, § 22¹

⁴⁸ EHIS, väljavõte 22.10.2024.

⁴⁹ KELS, § 22 lg 4³

⁵⁰ KELS, § 22 lg 4.

⁵¹ Direktori 02.04.2014 käskkirja nr 1-2/21.

⁵² Hoolekogu 02.04.2014 protokoll nr 1-6/4.

4.3. Ettekirjutus pidajale

Tagada piisav arv kvalifikatsiooninõuetele vastavaid õpetajaid, et kindlustada lasteaia õppekavas määratletud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmine ning lapse üldoskuste ja arengu eeldatavate tulemuste saavutamine, lähtudes koolieelse lasteasutuse seaduse § 22 lõikest 4³. Täitmise tähtaeg: 01.09.2025.